N°. 381.

DE GRONDWET.

1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . „ 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

WOENSDAG 16 AUGUSTUS.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . .
Voor de overige steden des Rijks . . . .

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 70, Ned. Cour.

De anti-revolutie verklaart zich revolutionnair te zijn.

Te bewijzen, dat de anti-revolutionnaire partij meermalen zeer revolutionnaire begrippen predikt, is in den regel niet moeijelijk, schoon ook de woordenkeus, waarin hare leiders zich gewoon zijn uit te drukken, bij veel mystieks, ook veel dubbelzinnigs paart, zoodat er altoos uitweg voor anti-kritiek, hoe dan ook, overblijft. Buitendien, Dr. FRUIN heeft, in zijn laatste geschrift, menig voorbeeld van verwantschap bijgebragt, en doorloopend aangetoond, hoe de zich noemende anti-revolutionnairen van alle tijden, in de hoofdbeginselen en hunne toepassing, het ergste revolutionnair despotisme voorstonden en in praktijk zochten te brengen (blz. 23—39); terwijl hij vroeger en later op onwederlegbare wijze heeft aangetoond, hoe vreemd de revolutionnaire en democratische stelsels aan onze grondwettige staatsinstellingen zijn.

Eene treffende bijdrage echter van de erkenning der anti-revolutionnaire partij, dat zij werkelijk revolutionnair is, kan afgeleid worden uit hetgeen dezer dagen gezegd werd, in vergelijking met hetgeen vroeger van die zijde is verkondigd. Als een voorname grief tegen de politieke rigting van elk bewind na 1848 en van zijne voorstanders werd, men weet het, staats-alvermogen, staats-almagt bijgebragt.

„Er is vrijheid en gelijkheid (zoo heet het reeds in de Grondwets-herziening en Eensgezindheid blz. 57). „Er is dus een maatschappelijk verdrag; er is dus een „staat, welks eenheid en kracht berust op het alvermogen van den algemeenen wil. En hoe wordt nu „die wil, zoo het heet, gevormd en geconstateerd? Uit „den boezem van kleinere kringen wordt het goedvinden „der individuële burgers, als ware 't kanaalsgewijs, „naar een middenpunt gebragt, om aldaar zoowel de „wetgevende magt als het uitvoerend bewind, *met ver„breking van tegenstand*, in beweging te brengen. Dus „is er eene *almagt* van den Staat. Voor *zijn* regt be„hoort al wat regt heet, te zwichten."

In hoever deze voorstelling op onzen staatsvorm toepasselijk zij, dan of zij niet veeleer behoort tot de geschiedenis der alleen heerschende monarchiën en van de socialistische stelsels tevens, laten wij hier in het midden. Ook dienaangaande bevat het werk van Dr. FRUIN, sterk sprekende feiten en juiste gevolgtrekkingen. Genoeg, de aanwijzing, dat die voorstelling een der, zij 't dan ware of vermeende, hoofdgrieven van de anti-revolutionnaire partij tegen „de vrijzinnige rigting" is, hetgeen trouwens uit de discussiën over de kieswet en uit de nu en dan gegeven recepten tot herziening der wet, gelijk ook uit de schermutselingen over de hoofdlijnen van onderwijs en armwetgeving, nader en meer bepaald blijken kan. Ware nu de partij of hare voornaamste woordvoerders in zulk een gewigtig punt consequent, de vraag liep dan alleen over het stelsel zelf, in wetenschappelijken zin, en behoefde zich wijders te bepalen tot de discussie over de *bewijs*middelen, dat ook de Nederl. Grondwet staats-almagt, als eerste schakel van den revolutionnairen keten, huldigde. Maar niet alzoo: de *grief* van den één is de grond van *aanbeveling* voor den ander, en om die verrassende *zweideutigkeit* eens goed in het licht te stellen, hebben wij thans de pen opgevat.

Toen onlangs de heer GROEN het initiatief had genomen, tot wijziging der verordeningen omtrent de bijzondere scholen, is hij, in zijne redevoering van 15 Julij jl., gelijk vroeger in de stukken, zeer opgekomen tegen hen, die wijziging onnoodig achtten, ook omdat de wensch uitging van een klein smaldeel der bevolking, van eene geringe minderheid. En op dat terrein zich plaatsende, voert hij een der sprekers, die dat stelsel echter *niet*, althans niet zóó, had ontwikkeld, dit te gemoet:

„Staats-monopolie, hetgeen tot gewetensdwang leidt, wordt *vrijheid*, ja zelfs een waarborg tegen gewetensdwang genoemd. Merkwaardig, ook in dit opzigt, is hetgeen wij gisteren hoorden van ons geacht medelid uit Groningen (den heer ZILLESEN). Hij heeft heden daaromtrent eene uitlegging gegeven, en ik zal gaarne, wanneer ik hem verkeerd verstaan heb, eene tweede uitlegging ontvangen; maar zijne uitlegging scheen mij te bevestigen hetgeen hem tegengeworpen was. Hij zegt: „„Ik wil u gaarne gewetensvrijheid geven; ook ik ben van gewetensdwang afkeerig; edoch wat zal er gebeuren, wanneer ik toegeef aan uwe eenzijdige rigting? Dan zullen uwe bezwaren overgebragt worden bij de meerderheid, die haar openbaar onderwijs begeert in stand te houden; voor die meerderheid zullen uwe bijzondere scholen, zal uwe eenzijdige rigting lastig kunnen zijn. Het doet mij leed; maar het is noodig, dat, aan de vrijheid van de meerderheid, de vrijheid der minderheid worde ten offer gebragt."" Ik acht (zoo vervolgt de heer GROEN) dat ik de redenering van ons geacht medelid gevat heb. Zij komt overeen met zijne *politieke rigting*. De beginselen, die hij verdedigt, hebben dit steeds ten gevolge gehad; dit is de *hoofdstelling* — ik gebruik nu het woord in wetenschappelijken zin — van de REVOLUTIONNAIRE RIGTING: de minderheid moet voor de meerderheid bukken."

Niemand zal ontkennen, dat het verwijt hier duidelijk is geformuleerd, terwijl voorts de redevoeringen van de andere leden der anti-revolutionnaire partij, eveneens dat onderdrukken van de minderheid door de meerderheid, als vrucht der revolutionnaire rigting, kenschetsten.

Gelijk wij boven zeiden, waren zij daarin nu consequent; de quaestie liep alleen over de waarheid der imputatie. Maar wat nu verkondigde een jaar vroeger, een der andere en niet minder welsprekende woordvoerders der anti-revolutionnaire partij, die meermalen hevig tegen het monster der *Staatsalmagt*, tegen den „*leviathan*" was te velde getrokken? Wij zullen dit aanstonds vernemen.

Men weet, dat het bij de wet op de kerkgenootschappen door meer dan een, schoon niet van de plaats der anti-revolutionnairen, die de wet hielpen tot stand brengen, werd aangetoond, hoe juist *die* wet de strekking had, om de minderheid, en zelfs eene niet geringe minderheid, in hare grondwettige vrijheid, aan de kunstmatig bewerkte eischen der meerderheid op te offeren, en dat men dit heeft trachten goed te maken met te spreken van een „Protestantschen", in plaats van een „*Nederlandschen*" Staat, waar „de zonen van hetzelfde Vaderland" toch ook handhaving en bescherming van dezelfde regten en vrijheden mogten verwachten.

Nu was de discussie over het adres in antwoord op de buitengewone Troonrede der buitengewone zitting, waarin de buitengewone wet van toezigt werd toegezegd, — de inleiding, het voorspel tot de deliberatiën, die later over dat Staatstoezigt op de kerkgenootschappen, en over den „milden" geest van „beteugeling en teugels", welke men zeide dat in het zesde hoofdstuk der Grondwet was, zouden gehouden worden.

Wat nu verkondigt bij die gelegenheid de heer VAN DER BRUGGHEN, omtrent de hoofdgrief, tegen de revolutionnaire rigting: de onderdrukking der minderheid door de meerderheid; „het goedvinden der individuële „burgers, als ware 't kanaalsgewijs naar een midden„punt gebragt, om aldaar zoowel de wetgevende magt „als het uitvoerend bewind, met verbreking van tegen„stand, in beweging te brengen", zoo als GROEN zich uitliet, en waarvan hij o. a. op 15 Julij de nadere verklaring gaf?

Men oordeele:

„De eerste reden, mijns inziens de gewigtigste en die, *ik zou haast zeggen hier het pleit zou beslissen*, is deze, dat de Tweede Kamer is een politiek ligchaam, maar juist daardoor een zedelijk ligchaam, tot welks wezen het behoort, *dat het geen anderen wil, geen ander gevoelen en geene andere gedachte heeft, dan den wil, het gevoelen en de gedachte der meerderheid*. Dit is geene gevaarlijke theorie, ofschoon zij het, door het misbruik kan worden, maar het is eene theorie, die in het wezen zelf van alle zedelijke ligchamen gewor-teld is en die dan ook in het Burgerlijk Wetboek omtrent alle zedelijke ligchamen is aangewezen. *Alleen de meerderheid, alleen de wil der meerderheid kan gelden voor het zedelijk ligchaam zelf.* Wanneer dit het geval niet is, wanneer een zedelijk ligchaam zich daartegen verzet en dit regtsbeginsel, die baan verlatende, zich gaat beschouwen als geregtigd, *om het gevoelen van ieder individu*, waaruit het is zamengesteld, *uit te drukken*, dan is het niet meer een zedelijk ligchaam, dan verliest het het karakter daarvan en *wordt een aggregaat van individuen*. De Kamer moet als politiek ligchaam den wil harer meerderheid uitdrukken en die moet zich in alle hare handelingen, zonder onderscheid, openbaren; en het zou zeker vreemd zijn, dat, wanneer de Kamer dit beginsel zóó zeer erkent, dat niets geschiedt, zonder dat van den wil harer meerderheid blijkt, en dat zelfs in de sectiën geen rapporteur wordt benoemd dan bij meerderheid van stemmen, — dat dan, zeg ik, juist een der gewigtigste staatsstukken, een stuk: waarmede de Kamer hare zittingen aanvangt, eene uitzondering zou maken op dit beginsel, en dat juist dit staatsstuk niet zou beantwoorden aan het wezen van een zedelijk ligchaam. Ziedaar dus eene reden van regten, geput uit het wezen zelf van ons ligchaam; dat ons noopt, om, het spoor verlatende, door de commissie van redactie ingeslagen, een anderen weg te bewandelen. Maar, wat regt is, is tevens eene waarheid. Want, volgt de Kamer het spoor der commissie, en beschouwt zij zich in dit staatsstuk als een aggregaat van individuen, die allen evenzeer regt hebben om gehoord te worden, dan is, gelijk ik reeds de eer had te zeggen, het noodzakelijk gevolg daarvan, dat het gevoelen van niemand wordt uitgedrukt en dat ieder lid dezer Vergadering in de moeijelijke, in de voor ieder eerlijk man netelige en pijnlijke positie wordt gebragt, van woorden te spreken, die niet de zijne zijn, noch weêrklank in zijn binnenste vinden."

De vergelijking van deze beide redevoeringen der hoofdaanvoerders der anti-revolutionnaire partij, moge ter regtvaardiging strekken van ons opschrift: De anti-revolutie, verklaart zich revolutionnair te zijn. Hier vertegenwoordigde GROEN zijne anti-revolutie, v. D. BRUGGHEN, de door GROEN zoo fel bestreden *revolutie*. Waar blijft toch de anti-revolutionnaire Cathechismus?

De heer BAUD noemde zich een „voorzigtigé voorstander" van de emancipatie der slaven. Treffend is de vergelijking, welke de heer VAN HOËVELL — ondanks de ontelbare malen, dat hij het woord voerde, steeds even frisch van denkbeeld — van die voorzigtigheid in aanschouwelijke trekken heeft gegeven.

„Ik onderscheid den tegenstand tegen mijn amendement in eene ernstige bestrijding en in eene schermutseling: een spiegelgevecht: De ernstige bestrijding heeft laatstleden Zaturdag plaats gehad van de zijde van den afgevaardigde uit Rotterdam (den heer Baud). Hij heeft op mijn amendement een in dit land zeer gevaarlijken stempel gedrukt. Hij heeft het genoemd eene „liberale steeple-chase," eene „vrijzinnige dollejagt." Niets gevaarlijker dan zulk een epitheton op een voorstel, want vooral in *dit* land is men van alle dollemansstreken zeer afkeerig. Ik zal niet trachten te bewijzen, dat ten onregte dat epitheton aan mijn amendement is gegeven; 't Is elken *onpartijdige* reeds gebleken, en 't zal hem verder blijken, uit al hetgeen thans door mij zal worden aangevoerd. Maar die geachte afgevaardigde heeft zich zelven geschaard onder de *voorzigtige* afschaffers van de slavernij. Voorzigtigheid is aanprijzenswaardig; hij die voorzigtig genoemd wordt, heeft reeds daardoor alleen een grooten invloed hier in het land. Maar noemt zich die afgevaardigde teregt een voorzigtige afschaffer der slavernij? Of moet die voorzigtigheid niet in den zin worden genomen, dien de afgevaardigde uit Nijmegen daaraan heeft gehecht?

Op de jagt — men vergunne mij nu die vergelijking der steeple-chase wat verder uit te werken — is voorzigtigheid lofwaardig en eene eerste vereischte. Maar toch zeker niet op die wijze als ze ons door de geestige en vernuftige teekenpen van den bekenden Cham meermalen is voorgesteld. Wat zou bijv. de geachte afgevaardigde zeggen van de voorzigtigheid van een jager, die het wild ontdekkende, uit voorzigtigheid eerst zijn hoed afzette, uit vrees dat die hem mogt hinderen, voorts zijn bril schoonmaakte en op den neus zette, om goed te mikken en niet mis te schie-

ten, vervolgens zijn geweer onderzocht of het in behoorlijken toestand was, ten einde alle ongelukken van 't springen van den loop en andere voor te komen, en die eindelijk, na al die voorzorgen genomen te hebben, van zijn geweer gebruik maakte! Zou hij het doel treffen? Zou dat den naam van voorzigtigheid verdienen?

Van zulk eenen aard schijnt de voorzigtigheid van den afgevaardigde uit Rotterdam te zijn, en van denzelfden stempel de voorzigtigheid van de commissie, gelijk hij die ons heeft voorgesteld Zij is reeds meer dan *acht* maanden werkzaam; maar verwondert u niet, dat gij nog niets van haar bespeurdet; zij heeft voorzigtig willen handelen; zij heeft zich eerst willen voorzien van alle mogelijke nuttige en overbodige bruikbare en onbruikbare oude en nieuwe bescheiden; ook over de slaven in *Oost-Indie*, ofschoon er maar tienduizend zijn, wier toestand iedereen volkomen kent. Die bescheiden zijn nog niet aangekomen, en daarom kan er nog niet gehandeld worden. zie dat is voorzigtigheid! Regt op het doel aan te gaan, al is er ook geen enkel struikelblok of hindernis, dat zou een dollemansstreek zijn, dan zou men meenen, dat men het zonder die commissie ook wel had kunnen doen.

Inderdaad: eene voorzigtige behartiging van de belangen der slaven, uit het oogpunt hunner vrijmaking, als die van den heer BAUD, staat, meenen wij, ten eenemale gelijk met de handeling van zoo velen, die, in beloften onuitputtelijk, en in uitstel zonder weêrga, nogtans, zonder iets te doen, den wachtende weten te brengen tusschen het gevoel van verbazing, over de stoutheid aan het bestaan, en dat van erkentelijkheid, uit onzekerheid over het wezenlijke voornemen.

De Nederlander zegt, ten aanzien onzer beschouwing over het Adres aan den Koning omtrent de *Theologische faculteiten*, in no. 1266:

»Wij rekenen niet op de medewerking der partij, die, »terwijl zij met den naam van *constitutionnele* zich »versiert, waar het andersdenkenden betreft, op de »handhaving van niet éene der *constitutionnele vrijheden* »bedacht is.«

Niets is gemakkelijker, dan door dergelijke magtspreuken eene poging te wagen, om de kracht onzer vertoogen te ondermijnen.

Wij zouden meenen, dat men ons ten minste niet onverschillig zou achten omtrent de handhaving van *constitutionnele vrijheden*. De anti-revolutionnaire partij schijnt van haren ijver te dien aanzien geen geringe gedachten te koesteren, wanneer zij ons op die wijze beoordeelt.

Zoo ging het steeds en zoo gaat het nog. Een ieder meent, dat zijn uil een valk is.

Evenwel, wij verlangen zeer het oordeel van *de Nederlander* te vernemen — niet over een deel, maar over het geheel der beschouwing. Waar het verschil loopt over de eerbiediging der regten van de Kerk door den Staat, zal men ons steeds onder de krachtigste verdedigers vinden. Waar het verschil zich bepaalt tot het *gebied* der kerk, ligt het buiten onze beoordeeling.

Wij hebben menigmaal ernstige klagten gehoord, dat de anti-revolutionaire partij dat onderscheid voorbij ziet, en niet zonder grond was het beroep op de vaderlandsche geschiedenis, tot waarschuwing voor den invloed der kerkelijke twisten. — Zij baant den weg voor de jammeren *eener heerschende staatskerk*.

Op zonderlinge, haren oorsprong niet onwaardige wijze, neemt *deze* Tweede Kamer plotseling van ons afscheid. Welk een vurigen ijver aanschouwden wij niet, toen de wet op de kerkgenootschappen in behandeling was; toen het gold de partijwoede te koelen door het versmoren van het voorstel der negen leden; en eindelijk, toen de zaak der armbestuurders — niet die der armen, — moest worden bepleit, en de eigenliefde der diaconien moest worden gevleid. Vier honderd redevoeringen over de armenwet, die waarlijk weinig licht over *haar*, maar wel over den geest der kerkelijke factiën verspreidden, getuigen, dat *deze* Kamer waarlijk niet beschroomd was. Maar daarmede was ook de kracht verspild, de ijver uitgedoofd.

Men zag het reeds bij de discussie over het Indisch regerings-reglement, dat *deze* Kamer weinig over had voor de positieve belangen van den Staat, weinig lust om zich met practische vraagstukken bezig te houden. Welk eene haast, welke eene jagt! De *enkele* leden, die hunne krachten aan dat reglement wijdden, werden met ongeduld aangehoord; ja het verscheelde weinig of men had hen door zijdelingsche middelen tot stilzwijgen gedwongen. Al de ijver bepaalde zich met vóór te stemmen. Doorgaans ontbrak het derde deel der leden: soms meer; ja toen reeds zag men het verschijnsel, dat de voorzitter de discussien moest uitstellen, omdat de helft der leden niet tegenwoordig was.

Toch had men bij al die lusteloosheid nog de afdoening van eenige zaken bepaald. Maar ziet — de Kamer overleed aan verval van krachten! Zij is niet gesloten, niet gescheiden — maar uitéèngevallen! Verrassend uiteinde van deze zitting!

Terwijl de heer van Bosse spreekt over het wetsontwerp tot oprigting van een belangrijk stoomgemaal, dat wezenlijk spoed eischt, bemerkt de voorzitter, dat er niet kan worden gestemd, omdat er geene 35 leden present zijn. Eene verdaging tot den volgenden dag verbetert de zaak niet — want toen kwam naauwelijks een derde op. En zoo was de heer Boreel wel gedwongen — niet te verklaren, dat de Kamer zou scheiden, want daartoe was een *besluit* noodig, dat niet kon genomen worden — maar dat zij feitelijk had opgehouden te bestaan. De *Staats-Ct.* zegt: tot *nadere bijeenroeping gescheiden*: hetgeen beteekent: tot de oproeping om de sluitingsrede te vernemen, waarbij doorgaans niemand tegenwoordig is.

Ziet hier het uiteinde dezer Kamer; ziet hier haar afscheid van de natie. Er ligt iets treurigs in, iets dat herinnert aan de troebele bron, waaruit zij is voortgesproten.

Verheugen wij er ons over, dat zij, althans voor de helft verjongd, en voor een goed deel met nieuw leven bezield, spoedig weder zal opstaan, naar wij hopen, om dan meer werkkracht te betoonen bij de wezenlijke, praktische belangen van den Staat, en minder zucht om af te stappen van haar eigen terrein, om excursiën te maken op het theologisch of kerkelijk gebied.

Ook wij nemen afscheid van *deze* Kamer; *requiescat in pace!* (*Arnh. Cour.*)

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De lang verwachte intogt der Oostenrijkers in de Vorstendommen zal dan eindelijk plaats hebben. Onze lezers zullen zien, dat daarvoor alle maatregelen worden genomen (zie Duitsche post). Er zijn intusschen geenerlei berigten uit het Oosten aangekomen. De laatste depêche uit de Oostzee bestaat in een berigt, door de *Sun* medegedeeld, houdende dat de *Edinburgh*, de *Ajax*, de *Hogue*, de *Blenheim* en verschillende Fransche oorlogschepen aan den aanval op Bomarsund deel nemen, en dat 10.000 man, onder bescherming van kleine stoomschepen, op het eiland Aland aan wal zijn gegaan. De Russen zouden op Aland 2000 soldaten, 500 ruiters en eenige honderde jagers te voet hebben. Het voornaamste fort telt 80 stukken zwaar geschut en de twee andere 14 stukken. Indien de aanval den 8sten met ernst is geschied, dan moet thans reeds de vlag der verbondene mogendheden op de muren van Bomarsund wapperen.

Eene depêche uit Weenen meldt, dat Bucharest door 10.000 Turken bezet is. Engelsche bladen voegen daarbij, dat er woningen gereed werden gemaakt voor de opperbevelhebbers der verbondene legers, prins Napoleon, den hertog van Cambridge, enz. Dit zou weinig overeenstemmen met de berigten betrekkelijk de groote expeditie naar de Krim.

Men spreekt steeds van vijandige gezindheden tegen Turkije van de zijde van prins Alexander van Servië, die, zoo als de Sultan hem heeft bevolen, weigeren zou zijne troepen uiteen te doen gaan, die hij had verzameld, toen de strijd op de grenzen onvermijdelijk scheen, ten gevolge van de bezetting van Klein Wallachije door de Russen. Men voegt er zelfs bij, dat zekere Servische districten geneigd zouden zijn, om zich bij de Montenegrijnen aan te sluiten, en gezamenlijk den oorlog aan de Porte aan te doen. Maar nu de Russen de Vorstendommen ontruimen, en nu Oostenrijk des noods de Porte de hand zou bieden, om de rust in die provinciën te verzekeren, is het niet te verwachten, dat van die zijde nuttelooze pogingen zullen worden aangewend, die alleen ten nadeele van Servië en Montenegro zouden kunnen uitloopen.

Het schijnt stellig, dat de schikkingen betrekkelijk de Turksche leening, waarvan wij de voorwaarden reeds gisteren hebben medegedeeld en die, naar men verwachtte, zelfs gisteren officieel te Londen zouden worden bekend gemaakt, getroffen zijn.

De correspondentiën en de dagbladen uit Madrid zijn tot den 8 dezer aangekomen. Er zijn lieden, die nog steeds voor de toekomst vreezen. De *Gazeta* heeft dien dag verschillende besluiten van minder belang opgenomen. Men verwacht met het meeste ongeduld het decreet, waarbij de Cortès zullen worden bijeengeroepen, en dit decreet was nog niet vervat in de *Gazeta* van den 8sten, ofschoon de Fransche *Moniteur* van eergisteren reeds wilde weten, dat er besloten was, slechts éene constituerende vergadering en niet zoo als vroeger twee kamers bijeen te roepen. Eenige particuliere correspontiën zeggen, dat de ministers den 7den zijn vergaderd en tot de bijeenroeping hebben besloten; volgens die correspondiën zouden de cortès de constitutie van 1837 moeten herzien en verschillende hoogst belangrijke vraagstukken oplossen. Deze vergadering zou den naam van *Côngrès der Afgevaardigden* dragen. Een der gevolgen van de herziening van de constitutie zou zijn, dat de leden van den Senaat, indien die Kamer al behouden werd, verkozen zouden worden; van eene kandidaten-lijst zou de kroon de leden verkiezen. Het geheele ministerie zou in deze hoogst gewigtige maatregelen toestemmen, behalve een der leden van het kabinet, die altijd volgens die correspondentien, echter niet de generaal O'Donnell zou zijn.

Men denkt steeds, dat de graaf de San Luis in het hôtel van het Fransche gezantschap verborgen is; volgens de laatste berigten heeft men het denkbeeld opgegeven om zijne uitlevering te vorderen, en bewaakt men alleen nauwkeurig alle uitgangen van het hôtel.

De toestand van Catalonie en van Barcelona in het bijzonder is altijd zeer gespannen. Bijna dagelijks moet de nieuwe kapitein-generaal Don Manuel de la Concha, die door de junta van Barcelona aan het hoofd is gesteld, maar nog niet door het opperbestuur als zoodanig is erkend, militaire opstanden bedwingen onder de troepen zelven, die hij van tijd tot tijd weder tegen de werklieden moet aanvoeren, die wanordelijkheden plegen. Hij heeft intusschen tot nu toe blijken van groote geestkracht gegeven en is steeds meester van het terrein, ondanks de moei[…]heden, waarmede hij te kampen heeft. Men dicht aan g[…] de la Concha het voornemen toe nu eens om de rep[…] uit te roepen, dan weder om Don Pedro V, tot Kon[…] van Spanje en Portugal te verheffen, aan het hoofd [van] de 20,000 man, die hij te Barcelona heeft vereenigd[…] derzijds wordt, en naar wij meenen op betere gronden[…] beweerd, dat het eenige verschil, dat tot nog toe [tus]schen den generaal Manuel de la Concha en het kabinet van den hertog van Victoria heeft bestaan, geloopen heeft over het afbreken van de muren van Barcelona, het[…] door het opperbestuur werd tegen gehouden. Intusschen heeft het Gouvernement aan eene deputatie uit Barcelona te kennen gegeven, dat het in het afbreken van die w[…]ken toestemde, wanneer er zich koopers voor de materialen en de gronden opdoen. Indien dit dus de eenige reden [van] verschil is tusschen den kapitein, generaal van Catalonie en het opperbestuur, dan bestaat dit niet meer. Maar [het] is toch wel duidelijk, dat al begreep de generaal de [la] Concha niet, dat in de tegenwoordige oogenblikken [het] de pligt is van elk man van invloed en talenten in Spa[nje] om de handen met de regering in een te slaan om [de] groote hervormingen, die in dat land noodzakelijk [zijn] tot stand te brengen, ten einde aan zijn vaderland [r…] orde en een op hechte grondslagen gevestigden regeringsvorm te verzekeren, evenwel een man, die verpligt [is] dagelijks oproeren in zijn leger te dempen en om regementen tot vertiening te veroordeelen en de officieren te fussileren, ten einde de orde in zijn gouvernement te ku[nnen] handhaven, geenszins in staat is om de wet aan 's l[ands] regenten voor te schrijven.

Eenige dagbladen van Madrid willen ook, dat er […] ernstig sprake is van een tolverbond en twee verd[ragen] betrekkelijk, den letterkundigen eigendom, en de poste[rijen] tusschen Spanje en Portugal.

Uit Egypte meldt men, dat het gerucht, dat de [over]leden onderkoning Abbas Pacha, het slagtoffer van [eene] misdaad zou zijn geweest, zich bevestigt. Men wil [dat] hij door twee Mammelukken geworgd is, die zich [over] ondergane mishandelingen wilden wreken. Men zegt [dat] een der schuldigen gevangen is genomen. De berigten [van] den 5 dezer melden, dat er steeds feesten worden ge[vierd] wegens de troonsbeklimming van Said-Pacha. Hij [heeft] zijne regering aangevangen met zeer gewenschte m[aatre]gelen. De opheffing van het verbod van den graan[uitvoer] heeft de magazijnen van het Gouvernement doen o[…] en de prijs van het brood is dien ten gevolge zo[o …] gedaald, dat zelfs de armste man zich van het n[…] kan voorzien.

De gematigdheid en voorzigtigheid van den Onder-K[oning] zijn zoo groot, dat er slechts zeer weinige verande[ringen] in het administratief personeel hebben plaats gehad. [I…] pacha, de zoon van Abbas, is op reis gegaan, en [de] trekking van minister van Oorlog is dus aan Ahmed [Pacha] Eltopdji opgedragen; de prefect van policie te C[airo] vervangen door dien van Alexandrie Tahir-Bey en [in de] provinciën zijn alleen eenige moudirs (prefecten) a[fgezet] wier nalatigheid of onkunde overbekend was. De h[…] personaadjes zijn overigens in de betrekkingen gehand[haafd] die zij door Abbas-Pacha verkregen hadden. De g[root]ste moeijelijkheid bestaat in de uitputting der finan[ciën]; [de] staat heeft groote achterstallige schulden aan de b[urger]lijke en militaire beambten en er is een deficit [in de] schatkist van meer dan 50 millioen francs. Abbas [Pacha] is echter zeer rijk gestorven; men wil dat hij 10[0 mil]lioen guldens in geld, behalve de onroerende g[oederen] bezat. Intusschen hebben de prinsen en de grooten [reeds] aanzienlijke sommen gestort.

Ferid Effendi eerste secretaris van den Sultan he[eft den] 5den dezer te Alexandrie de firman aangebragt, w[aarbij] Said-Pacha door de Porte als onderkoning van [Egypte] wordt erkend.

DUITSCHE POST.

Weenen, 13 Aug. Bucharest wordt door 10.0[00 Tur]ken bezet. Het hoofdkwartier van prins Gortschak[off is te] Buseo. Een Oostenrijksch officier is naar het hoo[fdkwar]tier van Omar-Pacha gezonden om met dezen de nood[ige maat]regelen te nemen voor het binnenrukken der Oost[enrijkers] in de Vorstendommen. Halun-Pacha heeft met [… …] man Bucharest bezet.

— Men heeft berigten uit Kars van het Turksch [leger] in Azie. De ziekte en de sterfte onder de troepen [zijn aan]merkelijk verminderd. De zedelijke kracht der tr[oepen is] ook zeer vermeerderd. De bachi-boujouks hebben een […] aanvoerder gekregen, die reeds zooveel invloed [op hen] weet uit te oefenen en zooveel orde heeft ingevoerd [dat] hij bij verschillende kleine ontmoetingen talrijke [Russische] Kozakken heeft geslagen.

De desertie heerscht onder de Russische troepen [dage]lijks komen er 10 à 15 Muzelmansche miliciens [over] behalve die van de linie-troepen. De Russen zouden [op de] grenzen van Kars sterk zijn: 4 regementen infanterie [een] bataillon jagers en een bataillon sapeurs, 16 es[kadrons] dragonders, 1000 linie-kozakken; 1500 Donsche [kozakken] en 1500 man ongeregelde ruiterij. Men zegt, [dat zij …] kanonnen hebben, maar dit cijfer is gewis [over]dreven.

Het Russische leger op de grenzen van Kars [is op zijn] hoogste 17.000 man. Indien de Misschir dus aan[vallender] wijze tegen hen te werk gaat, dan mag men [gunstige] resultaten hopen.

— Prins Gortschakoff heeft voor zijn vertrek [uit Bu]charest eene proclamatie aan de Bojaren gerigt [waarin] hij hen een goed bestuur aanbeveelt en zijne [tevredenheid] betuigt over de wijze, waarop in de behoeften [van het] leger is voorzien.

Hij heeft ook aan het hoofd van den admini[stratieven] raad een brief ter hand gesteld, waarin hij [aandrin]pende op de goede behandeling van de ge[kwetsten …]

Sinope en van den *Tiger* de gewonden en zieken van het Russische leger, die hij achter moet laten, aanbeveelt aan den opperbevelhebber van de troepen, die Bucharest zouden bezetten.

Hamburg, 12 Aug. Het schijnt, dat het Russische leger aan de grenzen van Oostenrijk niet meer versterkt zal worden. In het begin der maand trokken toch twee regementen kurassiers van de garde uit Petersburg naar het fort Brzex-Litevski; later heeft de minister van oorlog hen intusschen tegenbevel gezonden.

Uit eene depêche van den 11den dezer uit Stockholm volgt, dat de Fransche expeditie-troepen met een zeker aantal Engelsche matrozen zich inderdaad van het eiland Aland hebben meester gemaakt; de Russische troepen zijn na eenige gevechten in de forten teruggeweken, die ter zee en te land hevig beschoten werden, hetgeen uit de forten met kracht beantwoord zou worden. Men moet evenwel verwachten, dat Bomarsund aan de aanzienlijke magt, die de beide admiraals kunnen in het veld brengen, geen langdurigen wederstand zal kunnen bieden. Eerstdaags zal men de overgave vernemen.

Volgens eenige Duitsche bladen zou Keizer Nicolaas eerdaags te Warschau worden verwacht, van waar hij naar de grenzen zou gaan om er de troepen te inspecteren. Brieven van den 7den dezer uit Petersburg, van zeer goed onderrigte personen, spreken van geenerlei reis van den Keizer. Zijne tegenwoordigheid in de hoofdstad, te midden van de groote verwikkelingen van het oogenblik, is zoo dringend noodzakelijk, dat men niet aan eene reis kan gelooven.

Men verneemt, dat de drie voornaamste forten in Polen, Zamosc, De[illegible] en de buitenwerken dit jaar aanmerkelijk heeft uitgebreid, thans geheel worden gewapend en voor 6 maanden worden geprovianteerd.

Het schijnt zich te bevestigen, dat Pruissen, ten einde tegen alle mogelijke gebeurtenissen voorbereid te zijn, thans zijne kusten in de Oostzee geheel wapent. Te dien einde zijn door den Minister van Oorlog te Berlijn stellige bevelen aan de verschillende kommandanten gegeven.

Men schrijft uit Frankfort a/M. het volgende: Het plotselinge overlijden van den Koning van Saksen heeft een smartelijken indruk hier gemaakt. De vorst, die zoo geweldadig aan zijn land en aan Duitschland ontrukt is, was 57 jaren oud, en door zijne persoonlijke hoedanigheden bemind. Zeer populair tot in 1849, ondervond hij toen in een vrij aanmerkelijk gedeelte van Saksen eene omkeering van de publieke opinie. Zijne regering, die tot dien tijd kalm geweest was, ja bijna patriarchaal, en die door den schok van 1848 niet getroffen was, werd sedert gekenmerkt door den opstand in Dresden, het inroepen van de hulp van een Pruissisch leger en door al den druk van moeijelijke tijden.

Men verhaalt, dat sedert lang een geweldadigen dood van den Koning van Saksen was voorspeld, en wel zeer lang voor de staatkundige woelingen.

Het Hof van Saksen heeft in den laatsten tijd, en bij het ontstaan van de tegenwoordige belangrijke quaestie, de onzijdigheid van Duitschland ondersteund op zulk eene wijze, dat de onschendbaarheid van Rusland, maar ook die van de Ottomanische Porte zou worden gehandhaafd. Te Bamberg drong Saksen er krachtig op aan, dat de ontruiming der Vorstendommen, bij het tractaat van 30 April geëischt, zou worden opgewogen door den terugtogt der Fransche en Engelsche legers.

Men is veel te ver gegaan, door aan den heer von Beust, den minister van buitenlandsche zaken sedert 1849, die zeer veel invloed onder het vorig bewind uitoefende, van overhelling tot Rusland te beschuldigen. Zeker is het, dat de heer von Beust in deze, even als in andere gewigtige quaestiën, zoodals de coalitie van Darmstadt van 1852 tegen het Tolverbond, steeds een droombeeld achtervolgt, namelijk dat, om een derden Duitschen staat te hebben, bestaande uit al de kleinere staten, waardoor den te grooten invloed van Oostenrijk en Pruissen in evenwigt kon worden gehouden.

De nieuwe Koning Johan is vooral bekend door zijne wetenschappelijke werken, en vooral door zijne vertalingen van Dante, die hij onder den naam van Philalethes uitgaf. Men vraagt zich af, welke houding Saksen thans in de Oostersche quaestie zal aannemen, voor zooverre dat land invloed op de besluiten van de Bondsvergadering kan uitoefenen. Dit zullen de handelingen moeten uitwijzen.

Koning Johan is sedert 21 November 1822 gehuwd met prinses Amelia, de dochter van wijlen Koning Maximiliaan van Beijeren, de jongere zuster van de Koningin van Pruissen en die ook de zuster is van den overledenen Koning van Saksen. Men kent de vriendschap, die de tegenwoordige Koninginnen van Saksen en Pruissen aan de Keizerin van Rusland verbindt, die door aanhuwelijking hare bloedverwante is.

FRANSCHE POST.

Parijs, 14 Augustus. Men houdt het hier voor ontwijfelbaar, dat waarborgen door Oostenrijk, met goedkeuring van Pruissen, zullen worden gevraagd, tegen eene herhaling der zoo zeer afgekeurde handelingen van Rusland. De vraag is echter, zullen die waarborgen dezelfde zijn als die, welke de Westersche mogendheden verlangen? In de depêche van den heer Drouin de Lhuys zijn duidelijke uitdrukkingen, maar ook anderen, die voor verschillende uitleg vatbaar zijn. De conferentie van Weenen zal gewis die punten moeten behandelen. Hoe dit ook zijn moge, men gelooft, dat Keizer Nicolaas in eenige voorwaarden zal toestemmen. Even als de Duitsche mogendheden eerst de ontruiming van de Vorstendommen hebben geëischt, toen zij bijna verzekerd waren, dat Rusland aan hunnen zedelijken aandrang zou toegeven, zoo zullen zij ook slechts waarborgen vragen, die Rusland in zekere mate en na zekeren tijd zal toestaan. De Duitsche mogendheden moesten tusschen beide komen, om den oorlog uit de nabijheid van hun grondgebied te verwijderen, omdat de onschendbaarheid van hun gebied en de rust van hunne volkeren bedreigd werd; thans zullen zij alles doen om den vrede te verkrijgen en te waarborgen, maar men kan niet verwachten, dat zij ter verkrijging daarvan de wapenen zullen opvatten.

De Minister van Finantiën heeft aan een rijk kapitalist, die een gedeelte van de bosschen van Lodewijk Philips had gekocht, verlof geweigerd, om 1200 bunders grond van bosch te zuiveren, daar er jaarlijks in Frankrijk 10,000 bunders bosch worden uitgeroeid, hetgeen ten slotte op de vernietiging der boschgronden, ten nadeele van de algemeene gezondheid, zou kunnen uitloopen.

Men spreekt hier veel van eene amnestie, die den 15 dezer zou worden afgekondigd. Zoo is ook reeds de heer Pilhes, oud-volksvertegenwoordiger voor Ariège, een der vrienden van Proudhon, in vrijheid gesteld, onder belofte, dat hij zich niet meer met staatkundige quaestiën zou bemoeijen.

Men verzekert, dat de heer Boichot, oud-volksvertegenwoordiger, daarentegen, die in de maand Junij jl. te Parijs is gearresteerd, dezer dagen een administratief vonnis heeft ondergaan en naar Fransch Guyana is gedeporteerd.

— De prefect van het departement de l'Oise heeft aan de maires in zijn departement eene circulaire gezonden, waarbij zij uitgenoodigd worden, eene dagelijksche soepuitdeeling voor de maaijers in hun district te organiseren.

— Bij besluit van de Keizerlijke Commissie, is de haven van Dieppe opengesteld als eene der havenplaatsen, die bestemd zijn voor den aanvoer van vreemde voortbrengselen voor de Algemeene Tentoonstelling.

— Maandag ll. heeft de heer Flowrens aan de Académie van Wetenschappen medegedeeld, dat de heer Lallemand een legaat van 50,000 fr. heeft gemaakt, bestemd om een prijs uit te deelen aan het werk, dat, naar het oordeel der Académie, de meeste vorderingen in de ontleedkunde, de physiologie of de pathologie van het zenuwstelsel zal hebben gemaakt.

Madrid, 8 Aug. De toestand der zaken schijnt niet ernstiger te zijn. De heer Alonzo, de Minister van Justitie is aangekomen, zoodat het kabinet thans voltallig is, en het schijnt zich al dadelijk bezig te houden met de behandeling van de groote quaestiën van den dag. Het houdt zich bezig met maatregelen om de openbare veiligheid te verbeteren en te bevestigen, waardoor vele beangstigde gemoederen tot kalmte zullen terugkeeren. Er zijn evenwel gelukkig geene redenen om de wanorde te doen voortduren.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, de heer Santa Cruz, heeft zijne taak met kracht aanvaard en met den vasten wil om overal de heerschappij der wet te herstellen. Men zegt, dat het nieuwe ministerie eene commissie zal benoemen om de noodige bescheiden te verzamelen, ten einde het proces van het gevallen Ministerie te instruëren. De generaals, die door den generaal Blaser in de laatste dagen van zijn bewind zijn benoemd, zijn op wachtgeld gesteld met hunnen vroegeren rang.

Het Ministerie heeft de verschillende belangrijkste gezantschappen vervuld. De volgende zendingen zijn reeds vervuld; de heer Olozaga, te Parijs; de heer Antonio Gonzales, te Londen; de heer Los Rios Rosas, te Lissabon; de heer Alexander Mon, te Weenen; de heer Gonzales Bravo, te Konstantinopel, de generaal Infante, te Rome, en de heer Pastor Dias, te Turijn.

De *Gazeta* van heden bevat talrijke besluiten van minder belang. Het voornaamste betreft een besluit, waarbij den directeur-generaal van de schatkist bevolen wordt om zoo spoedig mogelijk een uitgewerkten staat over te leggen van de vlottende schuld sedert 27 julij jl., benevens aanwijzing van alle te vervallen bepalingen; die, welke tot 31 Julij vervallen en niet betaald zijn; het bedrag, dat van de gedwongene leening is ontvangen en dat terugvorderbaar is, enz. Een ander besluit benoemt eene commissie om die rekeningen te onderzoeken.

Men wil, dat eene commissie van de bevolking van Madrid zich naar het paleis van den Franschen gezant zou begeven, om daar de uitlevering te vorderen van den heer San Luis, die daar de wijk zou hebben genomen in den nacht van den 17den op den 18den Julij.

Men schrijft uit Ciudad-Rodrigo, dat 20 karabiniers den heer Bravo Murillo waren nagezonden, die zich in de nabijheid zou bevinden met vier bedienden, op weg naar Portugal.

Pucheta is, naar men wil, tot eene hooge betrekking bij de politie benoemd.

BELGISCHE POST.

Brussel, 14 Aug. De bladen melden, dat Vrijdag jl. alhier verschillende arrestatien hebben plaats gehad, die in verband schijnen te staan met staatkundige beweegredenen. De heer Victor Considérant, die wel bekend is als het hoofd van de Phalansteriaansche leer, is naar de Petites Carmes overgebragt, naar men wil, beschuldigd van den aankoop van wapenen, ten einde een complot tegen het Fransche Gouvernement te smeden. Eene andere arrestatie, die nog meer de verbazing heeft opgewekt, is die van de[illegible] bij de administratie [illegible]. Men verhaalt, dat hij in zijn bureau in het Noorder station eene kist had verborgen, die hem uit Luik door een Fransch uitgewekene was gezonden, waarin zich eene *machine infernale* en een pistool met 12 loopen bevond. De *Etoile Belge* [illegible] de heer Considérant verklaart wapenen [illegible] kist slechts had ontvangen om den Franschman te verpligten en dat hij niet beter wist, of er bevond zich zeep in.

Anderzijds verzekert men, dat de kist niet door een Fransch uitgewekene aan den heer van der Elst is gezonden.

Behalve de heer V. Considérant is nog een ander Fransch uitgewekene gearresteerd, benevens de man, die de kist had afgezonden, die later echter gebleken is slechts een tiental vreemdsoortige bommen te bevatten; de fabrikant dezer bommen is ook gearresteerd.

Binnenland.

'*s Gravenhage*, 15 Augustus.

• Men verneemt, dat Z. M. de Koning zich aanstaanden Zondag naar het Loo, en den 5 September naar het kamp begeven zal.

• HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik, benevens de jeugdige prinses Marie, HD. dochter, zullen zich den 28 dezer op reis begeven naar HD. goederen in Silezië.

• Heden is alhier, in de kerk op de Prinsessegracht, bij gelegenheid van den naamdag van Z. M. den Keizer der Franschen, een plegtig *Te Deum* gehouden. Al de leden van het Fransche gezantschap en vele Fransche onderdanen waren daarbij tegenwoordig. Heden namiddag heeft er bij Z. Exc. den Franschen Minister, baron d'André, groot diner plaats. Heden avond zal het hôtel des Ministers fraai verlicht worden.

• De Staatsraad, Commissaris des Konings in de prov. Zuid-Holland heeft, onder dagteekening van 8 dezer, de volgende circulaire gerigt aan Burgemeesters der gemeenten in die provincie:

« Bij art. 44, voorlaatste lid der Wet van den 6 Maart 1852, (*Staatsblad* n°. 47) is voorgeschreven, dat de in beslag genomen Jagt- en Vischtuigen moeten worden overgebragt ter Griffie der naastbijgelegene Arrondissements-Regtbank.

» Bij de wet, *houdende uitbreiding van de regtsmagt der Kantonregters in strafzaken*, is de kennisgeving der overtredingen op de Jagt en Visscherij van de Regtbanken op de Kantongeregten overgedragen, en zal mitsdien, wat vroeger omtrent de Regtbanken was voorgeschreven, nu gelden ten aanzien van de Kantongeregten, en moet art. 44, voorlaatste lid, der Wet van den 6den Maart 1852, in dier voege worden verstaan, dat de daarbij bedoelde voorwerpen daar moeten worden nedergelegd, waar zij als overtuigingsstukken in de eerste plaats kunnen dienen, dat is, ter griffie van het Kantongeregt, binnen welks regtsgebied het misdrijf is gepleegd.

» In verband hiermede ondergaat ook art. » der Instructie voor de opzieners der Jagt en Visscherij eene wijziging, zoodat aan het slot van dat artikel, in plaats van: *der naastbij gelegen Arrondissements-Regtbank*, moet worden gelezen: *van het naastbij gelegen Kantongeregt*.

» Onder mededeeling van het vorenstaande heb ik de eer UEd. te verzoeken de beambten, ingevolge het voorlaatste lid van art. 37 der Jagtwet tot het doen van bekeuringen geregtigd, voor zoo veel Uwe Gemeente betreft, daarvan te doen onderrigten, waarbij hen uitdrukkelijk dient te worden aangezegd, dat het gegeven voorschrift eerst van toepassing wordt op Jagt- en Vischtuigen, op of na den eersten September aanstaande in beslag genomen.»

• De groote zaal van Diligentia heeft, wat het plafond betreft, eene groote verandering ondergaan: men had bemerkt dat het geluid daarin, bij de uitvoering der muzijk, niet naar wensch was; thans heeft men het plafond eene meer vlakke rigting gegeven, waardoor men hoopt dat dit aan het doel beter zal beantwoorden.

• Gisteren heeft de advocaat-generaal Mr. Arntzenius conclusie genomen in de zaak der slagthuizen te 's Bosch, strekkende tot cassatie van het vonnis der regtbank, en bevestiging van dat des kantonregters. Uitspraak 29 Aug.

Uit officiële bij het Departement van Marine ontvangen rapporten van den Kommandant van 's Rijks zeemagt in Oost-Indie en Inspecteur der marine aldaar, blijkt, dat de oorzaak van het verbranden der korvet *Sumatra*, op de reede van Kema (eiland Celebes), den 16den Mei 1854, is toe te schrijven aan de ontbranding van eenen in de kaaskamer den vorigen middag geborgen zak, gevuld met koffijboonen, welke kort te voren gebrand waren, en dat, na de eerste ontdekking daarvan, den volgenden morgen omstreeks 3½ ure, reeds zulk een walm en rook te voorschijn kwamen, dat niemand meer het tusschendeks kon uithouden.

Alle aangewende pogingen, om den brand meester te worden, hebben niets gebaat. Hij nam met zulk eene [illegible] schrikkelijke woede toe, dat slechts [illegible] eerste ontdekking, de korvet [illegible] er aan het behoud der menschenlevens moest gedacht worden. Binnen 12 uren was dit schoone schip eene prooi der vlammen en zonk het achter zijne ankers weg. De geheele bemanning is gered. [illegible]

De kapitein [illegible] met den ijver en het gedrag der officieren en schepelingen. Onvermoeid stonden allen hem op den noodlottigen morgen bij.

Behalve hetgeen de hoofdofficier tot hun aller lof mededeelt, valt echter nog bijzonder te vermelden het moedige gedrag van den luitenant ter zee der tweede klasse Jhr. N. A. Holmberg de Beckfelt. De officierskok A. A. Dijkhoff, namelijk, lag bewusteloos in het tusschendeks en alle pogingen der overige schepelingen om hem te redden bleven

vruchteloos, want verstikkende rook dreigde hen met hetzelfde lot. De luit. ter zee Holmberg de Beckfelt liet zich echter langs een eind touw in het tusschendeks zakken, wist dit om het ligchaam van den ongelukkige vast te krijgen, waarna beiden gelijktijdig op het dek werden gehaald en de versche lucht den bewusteloozé spoedig deed bijkomen.

Zoowel officieren als mindere schepelingen hebben weinig of niet van hunne goederen kunnen redden.

(*Staats-Ct.*)

Gisteren zijn van regeringswege ten behoeve der Kamers van Koophandel en Fabrieken verzonden opgaven:

1°. nopens den handel te Bremen in 1853;

2°. wegens het verbruik van Britsch, vreemd en koloniaal gedistilleerd in het Vereenigd Koningrijk van Groot-Brittannie, van 1810—1853, en van het aantal schepels mout met regten belast van 1826—1853 enz.;

3°. van den in- en uitvoer en het verbruik der voornaamste vreemde en koloniale waren, den uitvoer van Britsche en Iersche voortbrengselen en de schepen in den vreemden handel en de kustvaart gebruikt; alle in het Koningrijk, gedurende de maand geëindigd op 5 Julij jl. en de zes vorige maanden;

4°. van het aantal en de tonnemaat van de in- en uitgeklaarde schepen in elke der twaalf voornaamste havens aldaar, alsmede van de waarde der in- en uitvoeren voor elke dier havens, gedurende 1851, 1852 en 1853.

* Ten aanzien van den persoon van Bird, alh er op den 17den Junij jl. door den heer commissaris van policie Blom aangehouden, ter zake van te Schiedam getracht te hebben van valschheid verdachte guldens uit te geven, in welker bezit hij door gemelden ambtenaar werd bevonden, verneemt men, dat het munt-collegie te Utrecht verklaard heeft, dat de guldens werkelijk valsch zijn. Nog verneemt men omtrent die zaak, dat uit een naauwgezet onderzoek is gebleken, dat de opgave van gemelden Bird, eerst aan den commissaris van policie en later aan den regter-commissaris gedaan, dat hij de guldens te Londen van zekeren Charles, die in het fabriceren van valsche munt een bestaan schijnt te vinden, had gekocht, met de waarheid overeenstemt. De instructie met welke, bij afwezigheid van den regter-commissaris, de heer regter-plaatsvervanger Jhr. Mr. F. G. A. Gevers Deijnoot is belast geweest, is, naar men verder meent te weten, reeds afgeloopen en zouden de stukken ter examinatie aan den heer procureur-generaal zijn verzonden.

Wij vernemen, dat de opbouw der glasblazerij van de heeren Jacobus Sirks en C°. in de aangrenzende gemeente Mathenesse, reeds zoo ver gevorderd is, dat zij kan geacht worden weldra voltooid te zullen zijn. Naar het zich, volgens het oordeel van deskundigen laat aanzien, zal deze fabriek, zoowel door de hoogst doelmatige inrigting, als om hare gunstige ligging, eene aanwinst voor onze stad kunnen genoemd worden. Wij meenden dan ook geen onnut werk te doen, door, met een enkel woord, de aandacht onzer lezers daarop te vestigen, vooral ook omdat de oprigting dier fabriek aan een stadgenoot werd toevertrouwd, van wiens bekenden ijver en bekwaamheid het te verwachten is, dat hij ook ditmaal een werk leveren zal, dat in ieder opzigt den toets zal kunnen doorstaan. Niet alleen uit een finantieel oogpunt, maar ook om het commercieel belang, kan de daarstelling dezer glasblazerij der stad Schiedam bezwaarlijk anders dan hoogst welkom wezen, en moet zij dus, naar wij verwachten, met ons verlangend uitzien naar het tijdstip, waarop door haar in werking treden, ook deze fabriek leven en bedrijvigheid in ons midden zal helpen bevorderen.

Vinde zij zich voortdurend in staat gesteld, aan een tal gezinnen brood te verschaffen.

(*Schied. Ct.*)

* De officier van justitie te Groningen maakt bekend, dat volgens berigt van den burgemeester der gemeente Hoogezand, in die gemeente zich eenigen tijd heeft opgehouden zekere vreemdeling, zich noemende Hendrik Kiel, die in het bezit was van drie in het Duitsch geschrevene wissels ieder groot *f* 500, onderteekend: H. Penterman, op welke wissels hij van L. Frima, molenaar te Hoogezand, eenig geld heeft opgenomen. De wissels, welke in het bezit van den beloelden vreemdeling zijn gebleven, moeten, volgens het berigt, *valsch* zijn. De vreemdeling heeft zich daarop verwijderd, volgens zijne opgave naar Zuidduk, gemeente 't Zandt, gaande.

Daar hij misschien beproeven zal om op zijne valsche wissels meerdere gelden op te nemen, deelt de genoemde officier het bovenstaande mede, met verzoek tot surveillance.

* Door den Nederlandschen consul te Straatsburg zijn op 29 April en 3 Mei 1852 paspoorten uitgereikt aan Charles Volmar en Joseph Kats, na depositie, door ieder van hen, van een paspoort, emanerende het eerste van den consul-generaal te Londen, het andere van den Minister van Sonsbeeck. Deze beide gedeponeerde paspoorten zijn blijkbaar *vervalscht*. Tot die vervalsching zal waarschijnlijk zijn gebruik gemaakt van echte, vroeger aan andere personen afgegevene paspoorten. Wie die andere personen zijn, heeft het naauwkeurigste onderzoek niet aan het licht kunnen brengen, daar men de voorzorg heeft gebruikt om den rand der paspoorten door afknipping te veranderen, zoodat zij niet meer passen in de souches. Blijkens de souches van de paspoorten, door den consul te Straatsburg afgegeven, zijn de signalementen als volgt: Charles Volmar, ouderdom (in 1852) 37 jaren, lang 1,65 el, haar, wenkbr. en baard bruin, neus en mond gewoon, aangezigt rond, voorhoofd breed, oogen grijs, kleur gezond; Joseph Kats, ouderdom (destijds) 30 jaren, haar bruin, wenkbr. en baard blond, oogen blaauw, neus gewoon, aangezigt ovaal, lang 28 el, beroep koopman. Volgens de vervalschte paspoorten zouden beiden geboren zijn te Amsterdam en woonachtig te 's Gravenhage.

De gelijkluidende, waarschijnlijk valsche, vermeldingen van: geboorte- en woonplaats, alsmede de korte tusschenruimte van de aanvragen aan den consul te Straatsburg, maken het waarschijnlijk, dat deze personen met elkander bekend zijn.

Aan de ambtenaren van justitie en politie wordt de opsporing en aanhouding aanbevolen. Men houde in het oog, dat de gesignaleerden nog kunnen zijn in het bezit van de door den genoemden consul verstrekte paspoorten, waarvan de souches aanwezig zijn aan het Departement van Justitie.

Bij ontdekking of aanhouding wordt berigt verzocht aan dat Departement.

— Uit een verslag nopens een wedstrijd bij het conservatoire in het begin dezer maand te Brussel gehouden, blijkt, dat er vier leerlingen van den heer Servais, naar den prijs, wegens het bespelen van de violoncelle, hebben gedongen. De eerste prijs werd daarbij door de jury toegekend aan den heer Oudshoorn, van Leijden.

Men leest in de *Fransche Muzikale* van 13 dezer het begin eener beschrijving van het groot muzijkfeest te Rotterdam uit dezelfde pen gevloeid, die op uitgebreider schaal dit feest in het Fransch geschreven heeft. Men kent den arbeid van den heer Desfossez, dezer dagen in het licht gekomen, en die door degelijkheid zoowel als door fraaiheid van stijl uitmunt.

Den 9 dezer had op den Haansberg, onder de gemeente Tilze, eene aanbesteding plaats, tot het gereedmaken en begrinden der aardenbaan, strekkende van af den grooten weg der 1ste kl. n°. 8, over de zoogenaamde Reijensche baan tot in de kom dezer gemeente, ter lengte van 4000 ellen, met onderhoud van den weg gedurende een jaar. De werkzaamheden zijn door den timmerman J. Verhoeks te Heusden, aangenomen voor *f* 16,000.

Uit Harlingen is den 13 Augustus aan het Handelsblad medegedeeld, dat in den nacht van den 13 op 14 dezer, het kofschip de *Jonge Albert* uit de haven vertrokken is, en door een der loodsen in zee gebragt, om, naar men zegt, verder regtstreeks naar Engeland te stevenen.

Gepasseerden Zaturdag had er te Nieuwe Diep aan boord van het Ned. barkschip Termate, een ongeluk plaats; een der matrozen boven werkzaam zijnde, stortte van een der raas op het dek, zoodat hij eergisteren aan de bekomen wonden is overleden.

Den 14 dezer is in het Nieuwe Diep aangekomen Z. M. korvet Heldin, van Curaçao, onder bevel van den luit. ter zee van Genderen Stort.

Elburg, 10 Aug. Gisteren werden wij zeer verontrust, daar wij eensklaps in de nabijheid van Nunspeet een' hevigen brand zagen uitbreken. Een boerenhuis en aanbelendende heerenwoning, het Vellhorst, benevens twee hooi- en zaadbergen stonden in lichte laaije vlam. De bewoner van het heerenhuis was afwezig en die der boerderij aan den veldarbeid. Er is van den inboedel volstrekt niets gered. Gelukkig heeft men geene menschenlevens te betreuren. Naar wij vernemen, zijn de gebouwen tegen brandschade verzekerd.

Schijndel, 13 Aug. Heden had alhier door de ambtenaren van St. Oedenrode, eene bekeuring plaats, die wel der moeite waardig is, in uwe kolommen opgenomen te worden. Eene arme vrouw met hare zes kinderen had *dertien* ponden rogge geoogst, nadat het veraccijnsd en gemalen was; door honger gedreven, zifte zij de bloem daaraf, om met water voor hare kinderen een pap op te disschen het andere, eigenlijk zeemelen, wilde zij ter bakking bezorgen; en zie, daar zijn rijks ambtenaren, die vorderen, dat dit ten kantore moest gewogen worden; aldaar bleek het nog zeven en een half pond te wegen, en was dus onbeboetbaar. Enfin, er moest toch iets van komen; daar de vrouw verklaarde, het bij den bakker A. V. te brengen, zoo achtervolgde haar de ambtenaren, en deklareerde genoemde bakker A. V. proces-verbaal, niettegenstaande hij en zijn zoon onbewust waren van het aangenomen te hebben.

Mag zulks niet te regt een proces-schandaal genoemd worden? Deden de beambte niet beter hunnen pligt, wanneer zij, na de volste overtuiging erlangd te hebben, dat geene ontduiking had plaats gehad, de onnoozele die ter goeder trouw handelt, inlichtten, in plaats van den om kost zwoegenden bakker met de haren bij vijftig gulden boete te slepen? De tranen der arme vrouw hebben het bewuste doen lossen. Jammer is het, dat dit niet op het kantoor verzegeld was gebleven, dan kon er gezien worden of dit meel of zemelen waren, alles ter goeder trouw?!?

(*N. B.*)

Per Telegraaf.

Berlijn, Maandag 14 Augustus. Volgens eene Pruissische correspondentie zou, ofschoon de vereischte waarborgen voor Pruissen zoowel als voor geheel Duitschland op gemeenschappelijk belang betrekking hebben, achten de verbonden Duitsche mogendheden het noodig, om het tractaat van April op een nieuwen grond en breide schaal te vestigen.

Weenen, Maandag 14 Aug. 8 Fransche en daaronder de Amphyon zijn te Bomarsund de troepen hebben eene batterij van 5 kanonnen De korpsen rukten verder op, omsingelden de ver gen; terwijl drie schepen de forte aanvielen.

Londen, Dingsdag 15 Augustus (2 ure). Con $93\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; Mexico N. 3 pct. $24\frac{3}{8}$, $\frac{5}{8}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ Gren. Uitg. $6\frac{1}{4}$; Ecuador $3\frac{5}{8}$; Spanje binnenl. 3 pct. $39\frac{1}{8}$; dito 1 pct. $18\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; dito Certific. $4\frac{1}{2}$, 5; dito sive $3\frac{3}{4}$, 4; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. 85; dito 5 pct. $99\frac{1}{2}$; $2\frac{1}{2}$ pct. 61; dito 4 pct. 93; Sardinie 5 pct. 86.

De markt was vast en rustig.

Weenen, Maandag 14 Augustus. N. Metall. Lomb. $96\frac{1}{2}$; Bankactien 1290; Wissel Londen 11.41; op Parijs $141\frac{1}{2}$; N. Leen. $90\frac{1}{2}$; Zilver 21.

Uitslag leening geschat 400 millioen.

Liverpool, Dingsdag 15 Augustus. Heden zijn de markt 6000 balen katoen omgezet.

224ste Nederlandsche Staats-Lote

2e LIJST. 1e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

N°. 18934 *f* 1250; 8483 *f* 1000.

Prijs-Courant der Effecte

AMSTERDAM, 15 Augustus 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$61\frac{3}{8}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{1}{8}$			
Dito Certificat.	3	$73\frac{1}{8}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{1}{8}$	*Hope* 1798/1816	5	10
Dito Dito	4	$90\frac{7}{8}$ $1\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$	Dito 1828/1829	5	
O. I. Leening.	4	$90\frac{7}{16}$	Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$		Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	
Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$		Dito *Hope*	4	80
Belgie.			Dito *Stieglitz*	4	78
Certificaten	$2\frac{1}{2}$		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$	$49\frac{1}{2}$ $\frac{9}{16}$	Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito.	6	$60\frac{1}{4}$
Obligatiën	3				
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1	$18\frac{9}{16}$ $\frac{1}{16}$	Obligatiën	4	$69\frac{1}{4}$
Dito Buitenl.	3	$38\frac{1}{2}$	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. $^{6}/m.$	3	$32\frac{5}{8}$ $3\frac{1}{8}$ 33			
Bew. Sp. Com.		$4\frac{5}{8}$ $\frac{3}{4}$	Metalliek	5	68
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	78
Portugal.			Dito letter B.	5	78
Londen nieuwe.	5	$36\frac{13}{16}$ $\frac{7}{8}$	Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	34
Dito uitgest	4	($\frac{13}{16}$	Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	34

Mexic., te Lond. 3 pct. $23\frac{11}{16}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{11}{16}$; dito On $\frac{13}{16}$, $\frac{11}{16}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pct. 68, $\frac{1}{2}$.

De hoogere buitenl. noteringen en vooral de Weener teren lokten hier zoowel in binnen- als buitenl. eff koopers uit, waardoor de prijzen aanzienlijk vooruit g de eerste geldt dit inzonderheid 4 pct. en van de soorten van Oostenrijksche. Spaansche echter blijven teruitgaande beweging vervolgen op de voortdurende berigten van Spanje, blijvende 1 pct. ruim $\frac{3}{4}$ en pct. bijna $\frac{5}{8}$ lager.

FRANKFORT, Maandag 14 Aug. Metal. Spanje binn. 3 pct. $33\frac{3}{4}$; dito 1 pct. 18 Lond. $117\frac{5}{8}$; dito Parijs $94\frac{1}{8}$; dito Ween. 9

PARIJS, Maandag 14 Augustus. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. 3 pct. 72.75; Sp. binn. 3 pct. $33\frac{1}{4}$; dito 1 p

---

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gra